

maa man bort fra; Tanken i den almindelige lige Valgret kræver, at ogsaa Landstinget sammensættes paa Grundlag af den. Saaledes kan man naturligvis mene. Men det forekommer mig meget unaturligt at sætte dette Spørgsmaal saaledes i Forbindelse med Valgmaaden til Folketinget, at man siger: Saa længe den almindelige Valgret ikke kan komme til sin fulde Ret ved ogsaa at beherske Landstinget, saa længe maa den heller ikke faa sin fulde Gennemførelse ved Valgmaaden til Folketinget. Det er baade mindre logisk, kan man sige, og mindre naturligt fra det paa-gældende Mindretals eget Standpunkt. Naar Forholdstalsvalgmaaden er den eneste, der giver den almindelige Valgret, hvad den i Sandhed har Krav paa, saa er det en underlig Maade at straffe sig selv paa, ikke at ville gaa med til dens Gennemførelse. Men saa siger man videre: Ja, men de Mindretal, som faa en Ekstrabeskyttelse i Landstinget, bør ikke tillige have den Beskyttelse, som de ville faa gennem Forholdstalsvalgmaaden. Det forekommer mig heller ikke, at der er nogen Rimelighed i den Betragtning. Man kan tage Ekstrabeskyttelsen fra dem, men fordi de have den, synes der dog ingen Grund til at berøve dem den Beskyttelse, de have Krav paa i Kraft af selve den almindelige lige Valgrets Princip. Er det Bybefolkningen, man tænker paa, som jo ganske vist har en Ekstrabeskyttelse gennem Landstinget, skønt ganske vist en ufuldstændig eller utilstrækkelig Beskyttelse, som det nærmere er paavist i Betænkningen? Er det det, man tænker paa, at den gennem Landstinget har en særlig Beskyttelse imod at overvældes af Landbefolkningen? Hvorledes kan da denne i sig selv utilstrækkelige Ekstrabeskyttelse give nogen Beføjelse til at berøve Byerne den Beskyttelse, de have Ret til i Kraft af selve den almindelige lige Valgrets Princip? Og er det de højst beskattede, man tænker paa, som ogsaa have en Ekstrabeskyttelse gennem Landstingets Sammensætning, hvor kan saa denne Ekstrabeskyttelse give nogen Beføjelse til at berøve dem den Ret, som de have i Kraft af den almindelige Valgrets Princip ved Valgene til Folketinget, og ikke alene berøve det Mindretal, som disse højst beskattede udgøre, den nævnte Ret, men ogsaa tage den fra de andre Mindretal, som ikke høre til de højst beskattede, men som have fra Flertallet afvigende politiske Anskuelser? De to Ting have derfor ikke noget med hinanden at gøre. Man kan bestride

Grundlovens Princip om Landstingets Sammensætning, men fordi det er bestaaende, bør man ikke undlade at sammensætte Folketinget i Overensstemmelse med det proportionale System eller Forholdstalsvalgmaaden, som er det eneste, der fyldestgør den almindelige lige Valgrets Grundtanke.

Der har været rejst et tredie Spørgsmaal med Hensyn til Forholdstalsvalgmaadens Vedtagelse ved denne Lejlighed, det nemlig, om den Overenskomst, som i Folketinget laa til Grund for hele Sagens Fremførelse ved Regeringen, udelukkede, at man kunde bringe Forholdstalsvalgmaaden i Forslag, med andre Ord, om Overenskomsten kun gik ud paa Forandringer i Henseende til *Tallet* af Folketingsmedlemmerne eller ogsaa angik Valgmaaden, og om man følgelig havde Lov til at ændre 3die Punktum i Grundlovens § 32. Det skal jeg ikke nærmere komme ind paa; det drejer sig her om det andet Tings Forhandlinger, og der er forskellige Meninger om Sagen. Men den er jo for Landstinget ganske klar; for Landstingets Vedkommende foreligger der intet, som kan binde det til at holde tredie Punktum i § 32 i Grundloven ude, og det har, saa vidt jeg forstod, den højtærede Konseilspræsident ogsaa anerkendt ved det Samraad, som Udvalget havde med ham om Sagen, medens vi omvendt anerkende, at andet, end hvad der staar i Grundlovens § 32, bør ikke bringes i Forbindelse med denne Sag. Indenfor denne Ramme have vi ogsaa holdt os, ligesom Forslaget selv holder sig indenfor den og ikke angiver hverken en videre eller en snævrere Rækkevidde for sine Bestemmelser. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg i øvrigt, som sagt, henviser til de udførlige Udtalelser, som findes i Betænkningen. Jeg anbefaler altsaa Mindretalsforslaget til det høje Tings Vedtagelse.

Madsen-Mygdal: Som den ærede Ordfører har anført, er det ikke lykkedes at samle et Flertal i Udvalget om noget bestemt Forslag i denne Sag, idet nemlig Udvalget har delt sig — som den ærede Ordfører ogsaa gjorde opmærksom paa — i 4 forskellige Mindretal, og det ser jo temmelig trist ud, varsler ikke godt for Lovforslagets endelige Skæbne. Der er, naar alt kommer til alt, ikke megen Sandsynlighed for, at denne Sag gennemføres i denne Samling, og det gør derfor ikke noget, at jeg for mit Vedkommende ikke har haft videre Tid til at se paa den paa